

Napad jeze izdaja zvezdi dojenčici, ki se igrata skrivalnice

Vsaka od drobnih lučk, ki mežikajo na nočnem nebu, je velikanska, žgoča zvezda. Podobno kot ljudje so tudi zvezde različnih barv in velikosti. Nekatere so 10-krat manjše od Sonca, druge imajo lahko kar 300-krat večjo maso od Sonca!

Med najbolj zanimivimi vprašanji o vesolju, ki še vedno čakajo na odgovor, je vprašanje, kako nastanejo tako različne zvezde. Še posebej skrivnosten in težak za proučevanje je obstoj masivnih zvezd.

Ena težava pri proučevanju masivnih zvezd je njihova oddaljenost od Zemlje. V bližini Zemlje (v bližini vsaj v astronomskih merilih!) je mnogo zvezdnih porodnišnic, a v njih se rojevajo precej majhne zvezde. Najbližja zvezdna porodnišnica, v kateri nastajajo masivne zvezde, je 1500 svetlobnih let daleč.

To pa pomeni, da potrebujemo zelo dobre teleskope, da pokukamo v daljne oblake, v katerih nastajajo zvezde, in proučujemo rojstvo masivnih zvezd. Dobre, močne teleskope, kot je ALMA. ALMA je idealna za kukanje skozi plinaste oblake, ki obdajajo novorojene zvezde.

Ta slika prikazuje porodnišnico masivnih zvezd, ki jo trenutno proučujejo astronomi, ki uporabljajo sistem teleskopov ALMA. Ravno pred kratkim so odkrili, da sta v oranžnem plinastem oblaku na sredi slike ne ena, ampak dve orjaški zvezdi dojenčici!

Skupno je v tem sistemu dovolj plina, da bi ustvaril več kot 1000 zvezd. A ves ta plin ju skriva, zato je zelo težko neposredno videti omenjeni dve zvezdi. Astronomi vedo, da obstajata le zato, ker se obnašata kot človeški dojenčki in imata napad jezel! Modri oblaki na sliki so curki plina, ki ga ti zvezdi mečeta iz oblaka v središču. Podobno kot dojenčki v jezi mečejo igračke iz svojega vozička.

COOL FACT

Da se rodi masivna zvezda, traja okoli 100.000 let. To se morda sliši kot veliko časa, a je 10-krat hitreje od rojstva manj masivnih zvezd.

